

Cantyja na s'aa Ty'oots'om tsjoomnancue

Cantyja na jnaⁿjndyeena' na tq^en
Ty'oots'om cha'tso

Génesis 1

Xjeⁿ na jnaⁿ cha'tso na maniom je' s'aa Ty'oots'om tsjoomnancue. S'aaⁿ cañoom'luee ñequio tsjoomnancue ñequio cha'tsoñ'eⁿ. Xjeⁿñeeⁿ tyowaajaaⁿ tsjoomnancue ndo' cwe' cañ'eeⁿto juuna'. Mati tsjo'luee ticuaa, meiⁿ ñequioom', meiⁿ chi', meiⁿ cancjuu. Macandā nquii Ty'oots'om m'aaⁿ. Ndo' Espiritu na matseixmaaⁿ manom cha'waati nom ndaa.

Quia ljo'cheⁿ sa'ntjom Ty'oots'om na cuaa naxuee ndo' xuee s'aana'. Ndo' nt'iaaⁿ'aⁿ na jeeⁿ ya juu naxuee. Tqoⁿ'oⁿ naxuee ñequio najaañe. La'ti' s'aaⁿ naxuee ñequio natsjom. Xuee najndyee quia s'aa Ty'oots'om na ljo'. Xuee najndyeecheⁿ na cha'tso ndyu.

Xuee na jndā we sa'ntjom Ty'oots'om na cuaa jndye quii' ntaaⁿ' ndaa, ndo' s'aana' jndye. Ndo' jo nandye tyowaa ndaa na s'aana' nchquiu ndo' mati tyowaa ndaa nomtyuaa. Nmeiⁿ' s'aaⁿ xuee na jndā we.

Xuee na jndā ndyee sa'ntjom Ty'oots'om na joo ndaatioo na wandi'cheⁿ nomtyuaa catjomna' ñe'naaⁿ'cheⁿ. La'ti' teijndaa' na s'aana' ndaaluee ndo' tyuaa twii. Ndo' Ty'oots'om tq^enⁿ cwenta na tjacanjoom' s'aaⁿ, jeeⁿ yana'.

Ndo' sa'ntjomticheⁿ Ty'oots'om na cuaa cha'tso

nnom ntjom na waa tsjaaⁿ ñequio n'oom na cwil'a tã. Nmei^{n!} s'aaⁿ xuee jndã ndyee ndo' tqueeⁿ cwenta na tjacanjoom' ndo' jeeⁿ yana' tsunda'.

Xje^{n!}ñeeⁿ tjaa'naⁿ cwii na nntseixueeñe. Jo' chii xuee na jndã ñequiee s'aa Ty'oo^ts'om we na nla'xuee. S'aaⁿ ñequioom' na nntseixuee naxuee ndo' chi' na nntseixuee natsjom. Mati s'aaⁿ cancjuu. Ndo' tqueeⁿ cwenta na tjacanjoom' ndo' jeeⁿ ya ts'iaa^{n!}ñeeⁿ.

Tsoticheⁿ Ty'oo^ts'om:

—C'om calcaa ñequio cha'tso nnom quioo' na m'aⁿ quii' ndaa, ndo' cwijndyendye jooyo'. Ndo' mati c'om cantsaa na nnc'ooⁿntyjajo' jo nandye na mati jndye tsjaaⁿ cal'ayo' tsjoomnancue.

Nmei^{n!} s'aa Ty'oo^ts'om xuee na jndã 'om, ndo' nt'iaa^{n!}aⁿ na tjacanjoom' ts'iaaⁿ s'aaⁿ ndo' jeeⁿ yana'.

Ndo' xuee na jndã yom tsoticheⁿ Ty'oo^ts'om:

—Cats'aana' na c'om cha'tso nnom quioo' na nnonom nomtyuaa.

Ndo' tqueeⁿ cwenta na tjacanjoom' ndo' jeeⁿ ya jo'.

Matsoticheⁿ Ty'oo^ts'om:

—Mannts'aaya tsaⁿs'a na nntseijomna' jom cha'na nncq, ndo' nlquaaⁿ jom na nlqueeⁿ xjeⁿ calcaa na cwic'eeⁿ quii' ndaa, ndo' cantsaa na cwioⁿntyja, ñequio cha'tsoti nnom quioo' na cwima'nom nomtyuaa.

Jo' chii s'aa Ty'oo^ts'om tsaⁿs'a ñequio tsaⁿscu. Tsoom ndãana:

—Jndye tsjaaⁿ cal'a'yo' hasta nntseicatoo'na' tsjoomnancue ñequio nda nda'yo'. Cateixe'yo' ndo' cwil'uee'ndyo' cha'tsoti na jndã tquaaⁿya nnom tsjoomnancue. Mañequiaya cha'tso nnom ntjom na

nnts'aana' nantquie na nncwil'uee'ndyo', ñequio cha'tso
n'loom ntjom na cwil'a tą na nntquie'yo'.

Nmei^{n'} ts'iaaⁿ s'aa Ty'oo^ts'om xuee jnda yom.
Ndo' tqueeⁿ cwenta na tjacanjoom' cha'tso na s'aaⁿ na
tjacantyja na yana'.

Luaa' waa na tjacandaa' na s'aa Ty'oo^ts'om
cañoom'luee ñequio tsjoomnancue ñequio cha'tsoti na
maniom. Ndo' xuee na jnda ntquiee' jluiñ'eⁿ s'aaⁿ
cha'tsoti na macaⁿna'. Tjameintyjeeⁿeⁿ ncle na
tacaⁿtina' na cwii nnts'aatyeeⁿ.

Ty'oo^ts'om s'aaⁿ tsaⁿs'a ndo' tsaⁿscu

Génesis 2

Quia s'aa Ty'oo^ts'om tsaⁿs'a teil'uee'ñê ts'lo.
Tjoom'm jndye lue'ndyu' tsaⁿñeeⁿ ndo' tquiaana' na
wando' juu. Adán jndyu tsaⁿñeeⁿ. Jnda na s'aa
Ty'oo^ts'om juu, tqueeⁿ juu yuu waa cwii ntjom, t'ioom
ts'iaaⁿ tsaⁿñeeⁿ na cateix'eeⁿ ntjom'ñeeⁿ. Edén jndyu
jo' jo'.

Naquii' ntjom'ñeeⁿ jnda tqueⁿ Ty'oo^ts'om cha'tso
nnom n'loom ntjom na cwil'a tą na ya nlquii ts'aⁿ.
Ndo' xcwe naquii' ntjom'ñeeⁿ teintyjee' we ts'oom.
Cwii ts'oom'ñeeⁿ jndyuna' ts'oom na mañequiaana' na
wando' ts'aⁿ cha'na nquii Ty'oo^ts'om. Cwiicheⁿ
ts'oom'ñeeⁿ jndyuna' ts'oom na matseijndo'na' ts'om
ts'aⁿ na nntsei'noⁿ ts'aⁿ yuu ya ndo' yuu na tia.

Tso Ty'oo^ts'om nnom tsaⁿs'a na s'aaⁿ:

—Taa' meinquia ts'oom naquii' ntjomwaa wanaaⁿ
na nlqui'. Saa' tijoom xuee nlqui' taa' juu ts'oom na
matseijndo'na' ts'om ts'aⁿ yuu na ya ndo' yuu na tia.
Xeeⁿ nntseitjoondyu' na nlqui' taa' juu ts'oom'ñeeⁿ
maxjeⁿ nnc'io'.

Jndyoñ'oom Ty'ooṭs'om cha'tsoti quioo' na jnda s'aaⁿ na m'aaⁿ nquii tsaⁿs'a. Ndo' tsaⁿs'a'ñeeⁿ tqueeⁿ xuee' ticwii cwii quioo'ñeeⁿ. Saa tjaa'naⁿ meiⁿcwii 'ñeeⁿ na nntseix'iaa'ñe ñequio jom. Quia jo' seitiuu Ty'ooṭs'om:

—Ticat'iomiana' na m'aaⁿ tsaⁿs'a na ñenquii. Yati na nnts'aaya cwii ts'aⁿ na nluii x'iaaⁿ'aⁿ.

Quia jo' seicatsoo Ty'ooṭs'om Adán ndo' tjeiiⁿ'eⁿ cwii tsei'ntsquiee' tsaⁿ'ñeeⁿ, jnda jo' seicomom' m' tjaⁿ yuu tjeiiⁿ'eⁿ juuna'. Ñequio juu tsei'ntsquiee' tsaⁿ'ñeeⁿ s'aaⁿ tsaⁿscu ndo' tjañ'oom juu na m'aaⁿ Adán. Quia nt'iaa' Adán juu, toom:

—Yuscum'aaⁿ seii'a jom ndo' tseii'a.

Eva jndyu yuscu'ñeeⁿ. Mance jo' chii xuee je' quia macoco tsaⁿs'a, taxocaljoo'ñetyeeⁿ ñequio tsotyeeⁿ ñequio tsoñeeⁿ. Maxjeⁿ tyeⁿ nljoo'ñê ñequio scoom' m' ndo' nntseijomna' jona cha'cwijom ñe'cwii ts'aⁿ.

Adán ñequio Eva ñecantsei'ndyena tyoma'nomna saa tijnaaⁿna ee tjaa jnaaⁿna jo nnom Ty'ooṭs'om ndo' ya tyola'tiuuna.

Luaa waa na t'aa'jndyee jnaⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue

Génesis 3

Cha'tsoti na maniom tsjoomnancue ñequio cañoom'luee Ty'ooṭs'om s'aaⁿ jo'. Mati s'aaⁿ ángeles. Ticatseijomna' ángeles ñequio nn'aⁿ, ee ángeles cha'cwijom jndye laxmaⁿna, tjaa seiina.

Teibiocheⁿ juu tsaⁿjndii tyoluiiñê cwii ángel cwentaa' Ty'ooṭs'om. Tyoluiitquieñê ndaa cha'tso ángeles, ndo' jñoom Lucero. T'maⁿ waa na tquiaa Ty'ooṭs'om na jndo' ts'oom. Mance jo' chii seitiom na jom tjacantyja na ya ts'aⁿñê, hasta seitiom na

t'ma^{nti} cwiluiiñê nchiiti Ty'oōts'om. Jo' chii l'ue ts'oom na nncwinoom'm Ty'oōts'om cantyja na t'maⁿ cwiluiiñê. Mati tquiu'nn'aaⁿ nt'om ángeles, ndo' tyolajomndyena ñ'eⁿñê. Jla'tiuuna na nna'ndyena ñ'eⁿ Ty'oōts'om.

Macwe' jo' chii seiw'ii Ty'oōts'om Lucero ñequio ángeles'ñeeⁿ na jla'jomndye ñ'eⁿ tsaⁿ'ñeeⁿ. Je' tsaⁿjndii ñequio joo ángeles'ñeeⁿ, naⁿjndii cwiluiindyena. Xjeⁿ'ñeeⁿcheⁿ hasta xjeⁿ je'cheⁿ mam'aⁿna tsjoomnancuewaañe. Mati naⁿjndii cwiluiindyena cha'na jndye, tila'xmaⁿna sei' cha'na jaa nn'aⁿ.

Seitiuu tsaⁿjndii na nñequiu'nn'aaⁿ Eva. Seicwaqueⁿñê na catsuu, ndo' tjaqueⁿ'eⁿ quii' ntjom na nñequiu'nn'aaⁿ tsaⁿ'ñeeⁿ. Tax'eeⁿ 'ndyoo, tsoom:

—¿Aa ndyaa' mayuu'cheⁿ na jndā sa'ntjom Ty'oōts'om 'o na tacatquie'yo' taa' n'oom ntjommeiⁿ?

T'õ yuscu 'ndyoo catsuu, tsoom:

—Cha'tso tã na cwil'a n'oom ntjom ñjaaⁿ, wanaaⁿ na nntquiaayâ. Saā taa' ts'oom na meintyjee' xcwe naquii' ntjom, ticwanaaⁿ na nntquiaayâ. Ee jndā tso Ty'oōts'om ndaayâ meiⁿ tant'uaayâ juuna', majndeiticheⁿ na catquiaayâ jo', ee xuee na nntquiaayâ juuna' maxjeⁿ nncwjaatooyâ —nmeiiⁿ ñ'oom tso yuscu'ñeeⁿ.

Tquiu'nn'aⁿ catsuu yuscu'ñeeⁿ. Tsoom:

—Maxjeⁿ tixocwje'yo' ee ntyjiicheⁿ Ty'oōts'om xuee na nntquie'yo' taa' ts'oomwaa' nntseijndo'na' n'om'yo' cha'na nqueⁿ.

Nt'iaa' yuscu'ñeeⁿ na jeeⁿ ya taa' ts'oom'ñeeⁿ na nlquii ts'aⁿ, ndo' seitioom na nntseijndo'yana' ts'oom xeeⁿ nlqueeⁿ. Quia jo' seicjom cwii taa' ts'oom'ñeeⁿ, ndo' tqeeⁿ jo'. Mati tqiaaⁿ na tquii saaⁿ'aⁿ, ndo' wendyena tquiiñ'eⁿna juuna'. Tîcalacandā'ndyena

ñ'oom na sa'ntjom Ty'oots'om joona. Quia jnda tqiina ta'neeⁿ tqueⁿna cwenta cwa ñecantsei'ndyena, jnda t'aa' jnaⁿ joona. Quia ljo'cheⁿ tyjena tSCO, jlacata'na yuu na jnaaⁿna.

Jnda jaamaaⁿ xuee'nee, tyondii Adán ñequio Eva na macwaⁿ Ty'oots'om joona, saa yacheⁿ ta'nt'iuuna naxeⁿ cwii ts'oom. Seixuaa Ty'oots'om Adán, tsoom:

—Aa re sa, ¿yuu m'aaⁿ?

T'ō Adán, tsoom:

—Jndiia na matsei'xua' ja, saa jnaaⁿ na tjaa liaa cwa, jo' chii ta'nt'iuu'ndyo.

Tso Ty'oots'om nnom Adán:

—¿'Neeⁿ tso njom' na ñecasei'ndyu'? ¿Aa jnda tqui' ta' ts'oom na sa'ntjoⁿya na tinlqui'?

T'ō Adán, tsoom:

—Aa juu yuscu na tqiiaa' na nnc'oomñe ñ'eⁿndyo, juu tqiiaa ta'neeⁿ, jo' na tqiiaaya juuna'.

Taxe Ty'oots'om nnom yuscu, tsoom:

—¿Ljo' sa'?

T'ō Eva, tso:

—Juu catsuum'aaⁿ tquiu'nn'aaⁿ ja, jo' na tqiiaaya ta'neeⁿ.

Tso Ty'oots'om nnom catsuu:

—Tis'a na luaa' sa'. Na je' xuee na cwii wjaatina' nnc'o'noom' nomtyuaa cwe' quio tsia'. Wendyo' ñequio yuscum'aaⁿ nnc'om'yo' na wjeendyo' ntyjee'yo', 'o ndo' mati nda'yo' na quia nnc'om. 'U nntseiquiee'ndyu' xua'x'leeⁿ, ndo' jom nntseiquiee'ñê xqueⁿ.

Nnom yuscu tsoti Ty'oots'om:

—Jeeⁿ nlquiina' 'u na nntseincui' ntseinda', ndo' nquii sa' je', nntsa'ntjoom 'u.

Nnom tsaⁿ's'a tsoom:

—Seiyu' ñ'oom'ndyoo scu' ndo' tqui' tą na tquiaaⁿ meiiⁿ jnda tsjooya na tiqui'. Manc'e na luaa' waa, je' nlco'wi'na' tyuaa. Taxocue' ntjom cha'xjeⁿ na ñetuaa. Je' ñequio na nntseijndu'ya'ya' jo' na nleijndaa' na nlqui', ee ndiocheⁿ nnc'oom n'oom nioom ñequio l'oo nioom. Je' maxjeⁿ tsojndaq nlcwa' ndo' jeeⁿ nlui' ndaatmeiⁿ 'u cha nleijndaa' ljo' nlqui'ti'. Jndye nawi' nntjom' xuee na cwii wjaatina' hasta xjeⁿ na nnc'io'. Quia ljo'cheⁿ nntseicwaqueⁿnda'na' 'u ts'o na ñ'eⁿ s'aaya 'u.

Jnda jo' chii teil'uee'ñe Ty'oots'om ntjaaⁿ quioo' cha ya nntaa'ñe Adán ñ'eⁿ scoom'm, seicweⁿ joona ntjaⁿñeeⁿ. Jnda jo' tjeiiⁿ'eⁿ joona naquii' ntjom na jndyu Edén na cal'anquiana ts'iaaⁿ nomtyuaa. Ticwanaaⁿ na nnc'omtina Edén. Nquii Ty'oots'om tjei' joona jo' jo', ndo' tqueeⁿ ángeles na cal'a cwenta ntjom'ñeeⁿ cha tincjaaquie'nda' Adán ñequio Eva.

“Las Sagradas Escrituras para todos”

Publicado por
LA BIBLIOTECA MEXICANA DEL HOGAR, A.C.
Apartado 32-288
México 1, D.F.

Las ilustraciones de las páginas 136, 138, 141 y 149
son usadas con permiso de
las Sociedades Bíblicas Unidas.

Historias escogidas de los libros de Moisés
en Amuzgo de Guerrero y español
74-065 México, D.F. 5C

1975